Öybirliği

SAĞLIK HUKUKUNDA GÜNCEL SORUNLAR SEMPOZYUMU II DİJİTALLEŞME

SYMPOSIUM ON CURRENT ISSUES IN HEALTH LAW II DIGITALIZATION

Bildiri Özet Kitabı
Abstract Proceedings Book
17 Ekim 2024
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ed: Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR

onikilevha

Sağlık Hukukunda Güncel Sorunlar Sempozyumu II/ Dijitalleşme Symposıum on Current Issues in Health Law II Digitalization Bildiri Özet Kitabı Abstract Proceedings Book 17 Mart 2024
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Editör: Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR

YAYIN TARİHİ: ARALIK 2024

E-ISBN: 978-625-5994-41-7

© **ON İKİ LEVHA YAYINCILIK A. Ş.**

Adres Prof. Nurettin Mazhar Öktel Sokak No: 4/1 Şişli / İSTANBUL
Telefon (850) 811 01 41
Faks (212) 224 40 02
Web www.onikilevha.com.tr
E-Posta bilgi@onikilevha.com.tr

Ed: Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR

Öybirliği

SAĞLIK HUKUKUNDA GÜNCEL SORUNLAR SEMPOZYUMU II DİJİTALLEŞME

SYMPOSIUM ON CURRENT ISSUES IN HEALTH LAW II DIGITALIZATION

Bildiri Özet Kitabı
Abstract Proceedings Book
17 Ekim 2024
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

onikilevha

MARMARA ÜNİVERİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
ve
OYBİRLİĞİ DERNEĞİ

SAĞLIK HUKUKUNDA GÜNCEL SORUNLAR SEMPOZYUMU II

DİJİTALLEŞME

Sempozyum Bilim Kurulu

Prof. Dr. Turan YILDIRIM
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Halit Eyüp ÖZDEMİR
İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Özlem YENERER ÇAKMUT
Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Fulya ERLÜLE
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. İpek SAĞLAM
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ar. Gör. Muhammed Cihad ŞAYLAN
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ar. Gör. Melike Sevim AYNURAL
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ar. Gör. Zehra KARAARSLAN
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Ar. Gör. Rukiye Merve SAKARYA
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Sağlık Hukukunda Güncel Sorunlar Sempozyumu II
DİJİTALLEŞME

Açılış Konuşması 10:15 - 10:30

Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD

I. Oturum 10:30 – 11:20

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Fulya ERLÜLE / Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuku ABD

Konuşmacılar

Dr. Öğr. Üyesi Rabia Eda GİRAY / Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku ABD
Sosyal Medyada Takviye Edici Gıda Reklamları ve Sosyal Medya Etkileyicilerinin (Influencer) Sorumluluğu

Dr. Öğr. Üyesi Pelin ÇAVDAR LOKUMCU / Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk ABD
Teletıpta Etik İlkeler ve Türk Hukukundaki Güncel Yasal Gelişmeler

Arş. Gör. Dr. Sinem TAŞTEKİN / İstanbul Medipol Üniversitesi Medeni Hukuk ABD
KVKK Kapsamında Özel Nitelikli Verilere İlişkin Yapılan Değişikliklerin Kişisel Sağlık Verileri Bakımından Değerlendirilmesi

Soru - Cevap

Kahve Molası: 11:20 – 11:30

II. Oturum 11:30 – 12:20

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Özlem YENERER ÇAKMUT / Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku ABD

Konuşmacılar

Doç. Dr. Muhammed DEMİREL / İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku ABD
Robotik Cerrahide Meydana Gelen Hatalarda Hekimin Ceza Sorumluluğu

Doç. Dr. Zafer İÇER / Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Usul Hukuku ABD
Dijitalleşen Nörobilim Işığında Ceza Hukukunun Yeni Sorunları

Doç. Dr. Kerim ÇAKIR / Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Usul Hukuku ABD
Sosyal Medyada Uyuşturucu Madde Kullanımını Özendirme Suçu

Soru - Cevap

Kahve Molası: 12:20 – 12:30

III. Oturum 12:30-13:20

Oturum Başkanı

Prof. Dr. Hasan Nuri YAŞAR / Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD

Konuşmacılar

Doç. Dr. Mehmet Bedii KAYA / İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku ABD
Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumunun Regülasyonu:Teknik ve İdari Yükümlülüklerin Değerlendirilmesi

Doç. Dr. Ömer Faruk EROL / İbn Haldun Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD
Dijitalleşen Sağlık Ekosistemi: Kamu Hizmetinde ve Kolluk Faaliyetlerinde Yeni Paradigmalar

Dr. Öğr. Üyesi Hulusi Alphan DİNÇKOL / Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD
Klasik Kamu Hizmeti İlkeleri Işığında Sağlık Hizmetindeki Dijital Bilgi Sistemleri

Soru - Cevap

13:20 – 13:30

BİLİM KURULU
Prof. Dr. Turan Yıldırım
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD
Prof. Dr. Halil Eyüp ÖZDEMİR
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD
Prof. Dr. Özlem YENERER ÇAKMUT
Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku ABD
Prof. Dr. Fulya ERLÜLE
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk ABD
Prof. Dr. İpek SAĞLAM
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku ABD

DÜZENLEME KOMİTESİ
Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR (Düzenleme Komitesi Başkanı)
Ar. Gör. Muhammed Cihad ŞAYLAN (Üye)
Ar. Gör. Melike Sevim AYNURAL (Üye)
Ar. Gör. Zehra KARAARSLAN (Üye)
Ar. Gör. Rukiye Merve SAKARYA (Üye)

Yer ve Tarih:
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Konferans Salonu
17 Ekim 2024 / Perşembe

İletişim:
info@oybir.org
zehra.karaarslan@marmara.edu.tr

www.oybir.org
Oybirliği katkılarıyla

Öybirliği

Sempozyumun Düzenleme Kuruluna Akademisyen Temsilci Atanmasına İlişkin Yazı

Evrak Tarih ve Sayısı: 15.10.2024-887627

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı

Sayı : E-44945999-051-887627 15.10.2024
Konu : Sağlık Hukukunda Güncel Sorunlar No.2: Dijitalleşme Sempozyumu

HUKUK FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 08.10.2024 tarihli ve 55901358-051-883791 sayılı yazınız.

İlgi yazıda belirtmiş olduğunuz 17 Ekim 2024 tarihinde gerçekleştirilmesi planlanan "Sağlık Hukukunda Güncel Sorunlar No.2: Dijitalleşme Sempozyumu" isimli etkinliğin, Fakülteniz İdare Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR başkanlığında ekli listede yer alan düzenleme komitesi üyeleri ve bilim kurulu üyeleri tarafından yürütülmesi uygun görülmüştür. Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Mustafa KURT
Rektör

Ek:
1- Ek-1 (1 Sayfa)
2- Ek-2 (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu :BSC8P7HEJH Pin Kodu :77572 Belge Takip Adresi : https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSC8P7HEJH&eS=887627
Adres:Marmara Üniversitesi Göztepe Yerleşkesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı 34722 Kadıköy / İSTANBUL
Telefon:0216 777 1300 Faks:0216 777 1301
e-Posta:sks@marmara.edu.tr Elektronik Ağ:http://sks.marmara.edu.tr
Kep Adresi:marmarauniversitesi@hs01.kep.tr
Bilgi için: AYŞE KÜÇÜKDAĞ
Unvanı: Hemşire
Tel No: 0216 7771314
Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ÖNSÖZ

Beş yıl önce ilk adımı atılan Sağlık Hukukunda Güncel Sorunlar Sempozyum Serisi, sağlık ve hukuk disiplinlerinin kesişim noktasında, günümüzün en kritik konularından birini ele alma misyonuyla bu yıl ikinci kez gerçekleştirilmektedir. "Dijitalleşme" teması altında düzenlenen bu sempozyum, sağlık ve hukuk arasındaki etkileşimi ve bu etkileşime bağlı oluşabilecek güncel hukuki problemleri incelemek üzere sağlık hukukuna dair yeni bir perspektif sunma amacı taşımaktadır.

Sağlık hizmetlerinin dijitalleşmesi, teknolojik ilerlemelerle birlikte hız kazanmıştır. Ancak bu gelişim süreci beraberinde spesifik hukuki ve etik sorunları da getirmiştir. Dijital verilerin güvenliği, sosyal medya üzerindeki sağlık iletişimlerinin düzenlenmesi, uzaktan sağlık hizmetlerinin sunulması, tüm bu meselelerde idarenin yetki ve sorumlulukları gibi konular, hem bireysel hak ve özgürlükleri korunması hem de sağlık hizmetlerinin etkili ve verimli şekilde sunumunun sağlanması bakımından sağlık sektörüne hukuk perspektifinden bakışı zorunlu kılmaktadır.

Bu bildiriler kitabı, sağlık hizmetine hukuki yaklaşımın dijitalleşme bağlamında ele alındığı, dijitalleşmeyle ortaya çıkan yeni hukuki problemleri -tüketici olma iddiasında bulunmaksızın- ortaya koyan, bu problemlere dikkat çeken ve çözüm önerileri getiren bir çalışma hüviyetindedir. Alanında uzman akademisyenlerin katkılarıyla oluşturulan bu eser, sağlık hukuku alanında çalışan araştırmacılar, akademisyenler ve uygulayıcılar için hem güncel sorunlara dair bir bilgi kaynağı hem de disiplinler arası iş birliğinin önemini vurgulayan değerli bir rehberdir. Bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen Oybirliği Derneği'ne, tüm katılımcılara ve Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne teşekkür eder, sempozyumun sağlık hukukuna katkılar sunmasını temenni ederiz.

Son olarak ise özet bildiri kitabının basımını üstlenen Erol ÖZ Beyefendi ile On İki Levha Yayıncılık ve tüm çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

Düzenleme Komitesi Adına
Doç. Dr. Hüseyin Melih ÇAKIR

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VII

SOSYAL MEDYADA TAKVİYE EDİCİ GIDA REKLAMLARI VE SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİLERİNİN (INFLUENCER) SORUMLULUĞU 1

Dr. Öğr. Üyesi R. Eda GİRAY

TELETIPTA ETİK İLKELER VE TÜRK HUKUKUNDAKİ GÜNCEL YASAL GELİŞMELER 3

Dr. Öğr. Üyesi Pelin ÇAVDAR LOKUMCU

KVKK KAPSAMINDA ÖZEL NİTELİKLİ VERİLERE İLİŞKİN YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ 7

Arş. Gör. Dr. Sinem TAŞTEKİN

ROBOTİK CERRAHİDE MEYDANA GELEN HATALARDA HEKİMİN CEZA SORUMLULUĞU 11

Doç. Dr. Muhammed DEMİREL

DİJİTALLEŞEN NÖROBİLİM IŞIĞINDA CEZA HUKUKUNUN YENİ SORUNLARI 13

Doç. Dr. Zafer İÇER

SOSYAL MEDYADA UYUŞTURUCU MADDE KULLANIMINI ÖZENDİRME SUÇU 17

Doç. Dr. Kerim ÇAKIR

UZAKTAN SAĞLIK HİZMETLERİNİN SUNUMUNUN REGÜLASYONU: TEKNİK VE İDARİ YÜKÜMLÜLÜKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ 21

Doç. Dr. Mehmet Bedii KAYA

DİJİTALLEŞEN SAĞLIK EKOSİSTEMİ: KAMU HİZMETİNDE VE KOLLUK FAALİYETLERİNDE YENİ PARADİGMALAR 25

Doç. Dr. Ömer Faruk EROL

KLASİK KAMU HİZMETİ İLKELERİ IŞIĞINDA SAĞLIK HİZMETİNDEKİ DİJİTAL BİLGİ SİSTEMLERİ 29
Dr. Öğr. Üyesi Hulüsi Alphan DİNÇKOL

SOSYAL MEDYADA TAKVİYE EDİCİ GIDA REKLAMLARI VE SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİLERİNİN (INFLUENCER) SORUMLULUĞU

Dr. Öğr. Üyesi R. Eda GİRAY
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku ABD
ORCID ID: 0000-0003-3100-2714
eda.giray@marmara.edu.tr

Sosyal medyada özellikle de influencer olarak bilinen sosyal medya etkileyici tarafından kozmetik ve takviye edici gıdalar hakkında çok sayıda paylaşım yapıldığı görülmektedir. Söz konusu paylaşımların reklam niteliğinde olduğu konusu sabittir. Ancak paylaşımların iki ayrı açıdan değerlendirilmesi zorunludur. Bunlardan birincisi takviye edici gıdalar hakkında reklamların nasıl gerçekleştirilmesi gerektiği, diğeri ise sosyal medya etkileyicilerinin sorumluluğudur. Bu iki başlık hakkında çok sayıda düzenleme bulunmaktadır. Tebliğimizin konusu söz konusu düzenlemeler kapsamında sosyal medyada hem takviye edici gıdalar hem de influecerlar açısından yasalara uygun paylaşımların belirlenmesi ile sınırlıdır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Takviye Edici Gıda, Reklam, İnluencer.

DIETARY SUPPLEMENT ADVERTISEMENTS ON SOCIAL MEDIA AND RESPONSIBILITY OF SOCIAL MEDIA INFLUENCERS

It is observed that many posts regarding cosmetics and dietary supplements are made on social media, especially by social media influencers known as influencers. It is uncontentious that these posts are of an advertising nature. However, the posts must be assessed from two distinct perspectives. The first perspective concerns how advertisements for supplementary foods should be conducted, while the second pertains to the responsibilities of social media influencers in relation to such advertisements. There are many regulations on these two topics. The focus of our communique is restricted to identifying social media posts that comply with legal regulations, specifically in relation to dietary supplements and influencers, as outlined within the scope of these guidelines.

Keywords: Social Media, Dietary Supplements, Advertisement, Influencers.

TELETIPTA ETİK İLKELER VE TÜRK HUKUKUNDAKİ GÜNCEL YASAL GELİŞMELER

Dr. Öğr. Üyesi Pelin ÇAVDAR LOKUMCU
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk ABD
ORCID ID: 0000-0002-5595-216X
pelin.cavdar@marmara.edu.tr

Teletıp bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak hastalara sağlık hizmetinin sunulmasıdır. Tamamlayıcı bir sağlık hizmeti olarak da nitelendirilmektedir. Sunulan bu sağlık hizmeti telefonla yapılan konsültasyonlara, video konferansın kullanılmasından uzaktan cerrahinin yapılmasına, evde bakım hizmetlerinin sunulmasına kadar farklı şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Teletıp, insanların *sağlık hizmetlerine daha kolay bir şekilde ulaşmasını sağlamakta, bekleme zamanını kısaltmakta, yolculuk ve bakım maliyetlerini düşürmekte ve* kronik hastalıkların takipleri ile yaşam kalitelerini arttırmaktadır. Ancak teletıp hizmetlerinde hasta ile hekim arasındaki iletişimin teknolojik bir araç ile sağlanması hasta hekim arasındaki güvene dayalı olan ilişkiye, hasta mahremiyetine ve kişisel verilerin gizliliğine zarar verebilir.

Teletıbbın istenilen sonuca ulaşmasını sağlamak için tıp etiğinde geçerli olan ilkelere teletıp uygulamalarında da uyulması gerekmektedir. Nitekim 2007 yılında Dünya Tabipler Birliği Genel Kurulunda Teletıp Etiği Raporu kabul edilmiş, 2021 yılında ise Teletıp Uygulamalarına Yönelik Türk Tabipleri Birliği Etik Kurulu Görüşü yayımlanmıştır. Bu etik ilkeler temel olarak hastanın özel yaşamına saygı, kişisel verilerinin korunmasıyla ilgili konularda ödün verilmemesi, teletıbba özgü konularda hastanın aydınlatılarak hasta özerkliğinin sağlanması ve güvene dayalı olan hasta hekim ilişkisinin korunmasına ilişkindir.

Teletıbba ilişkin yayımlanan etik ilkeler de dikkate alınarak ülkemizde teletıbba ilişkin 2022 yılında Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında Yönetmelik yürürlüğe girmiştir. Yönetmelikte gereğince uzaktan sağlık hizmetinin sunumuna ilişkin sözleşme sağlık tesisi ile hasta arasında kurulmaktadır. Bu sözleşme isimsiz (atipik) kendine özgü yapısı olan (sui generis) bir sözleşme olup, vekalet sözleşmesine ilişkin kurallar kıyasen uygulama alanı bulmaktadır. Bir diğer açıdan bu sözleşmede özel hukuk tüzel kişisi olan sağlık tesisi Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun (TKHK) kapsamında sağlayıcı, hasta ise tüketici konumundadır. Bu sözleşme aynı zamanda TKHK kapsamında mesafeli sözleşmedir. Yönetmelikte özellikle sağlık tesisinin uzaktan sağlık hizmeti sunumuna özgü olarak uyması gereken yükümlülüklerden olan aydınlatma, kişisel verileri koruma gibi yükümlülükler ayrıntılı olarak düzenlenmektedir.

Bildirimizde, teletıp kavramı, teletıbbın uygulama alanları, teletıbba egemen olan etik ilkeler ve 2022 yılında yürürlüğe giren Yönetmelik çerçevesinde uzaktan sağlık hizmetinin kapsamı, uzaktan sağlık hizmetinin sunumuna ilişkin sözleşmenin nitelendirilmesi, tarafların hak ve yükümlülükleri, sözleşmenin sona ermesi ve TKHK kapsamında açıklamalar yapılacaktır.

Anahtar kelimeler: Teletıp, Etik İlkeler, Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında Yönetmelik, Mesafeli Sözleşme, Sözleşmenin Sona Ermesi.

THE ETHICAL PRINCIPLES OF TELEMEDICINE AND RECENT LEGAL DEVELOPMENTS IN TURKISH LAW

Telemedicine is the provision of health services to patients using information and communication technologies. It is also described as a complementary health service. This health service is offered in different ways, from telephone consultations, the use of video conferencing, remote surgery, and home care services. Telemedicine enables people to access health services more easily, shortens the waiting time, reduces travelling and care costs, and increases the quality of life with the follow-up of chronic diseases. However, providing the communication between the patient and the physician with a technological tool in telemedicine services may damage the trust-based relationship between the patient and the physician, patient privacy and confidentiality of personal data.

In order to ensure that telemedicine achieves the desired result, the principles valid in medical ethics should also be followed in telemedicine applications. As a matter of fact, the Telemedicine Ethics Report was accepted at the General Assembly of the World Medical Association in 2007, and the Turkish Medical Association Ethics Committee Opinion on Telemedicine Practices was published in 2021. These ethical principles are basically about respecting the patient's private life, not compromising on issues related to the protection of personal data, ensuring patient autonomy by enlightening the patient on telemedicine-specific issues, and protecting the patient physician relationship based on trust.

Considering the ethical principles published regarding telemedicine, in 2022, the Regulation on the Provision of Remote Health Services came into effect in Turkey. According to the regulation, the contract for providing remote health services is established between the healthcare

facility and the patient. This agreement is an anonymous (atypical), sui generis contract with a unique structure, and the rules regarding attorney agreement are applied by analogy. Additionally, in this agreement the healthcare facility, as a private law entity, is considered a provider under the Law on Consumer Protection (CPL), while the patient is regarded as the consumer. This contract is also classified as a distance agreement under the CPL. The regulation also specifically details the obligations that the healthcare facility must follow when providing remote health services, such as informing patients and protecting personal data.

In our presentation, we will discuss the concept of telemedicine, its areas of application, the ethical principles governing telemedicine, and the scope of remote health services within the framework of the Regulation that came into effect in 2022. Additionally, we will cover the characterization of the agreement for the provision of remote health services, the rights and obligations of the parties involved, the termination of the agreement and explanations under the CPL.

Keywords: Telemedicine, Ethical Principles, Regulation on The Provision of Distance Health Services, Distance Agreement, Termination of The Agreement.

KVKK KAPSAMINDA ÖZEL NİTELİKLİ VERİLERE İLİŞKİN YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Dr. Sinem TAŞTEKİN
İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı
ORCID ID: 0000-0001-5672-6378
stastekin@medipol.edu.tr

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda (KVKK) 2024 yılında yapılan değişiklikler neticesinde, Kanun'un özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartlarına ilişkin olan 6. maddesinin kapsamı oldukça genişletilmiştir. Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartlarına getirilen bu değişikliklerin gerekçesi olarak ise, güncel gereksinimler ile General Data Protection Regulation (GDPR)'a uyumlaştırma çalışmaları gösterilmiştir. Nitekim GDPR'ın özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartlarına ilişkin olan 9. maddesi doğrultusunda, KVKK'nın 6. maddesindeki, cinsel hayata ilişkin verilerle birlikte, diğer özel nitelikli kişisel verilerden daha sıkı işlenme şartlarına tabi tutulan kişisel sağlık verileri bakımından getirilen ayrım ortadan kaldırılmıştır. Ayrıca, yine GDPR'a göre daha dar kapsamda düzenlenen özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartlarına, GDPR'da yer verilen işlenme şartları da eklenmiştir. Bu şartlardan biri olan, "*fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin, kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması*"' şartının getirilmesi, kişisel sağlık verileri bakımından oldukça isabetlidir. Nitekim bu şartın önceki düzenlemede bulunmaması, kişinin daha üstün nitelikte özel yararına ilişkin olaylar bakımından çelişkiye neden olduğu

belirtilebilir. Bununla birlikte, "*bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için zorunlu olması*" ile "*istihdam, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler ve sosyal yardım alanlarındaki hukuki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için zorunlu olması*"na ilişkin getirilen şartların ise nasıl yorumlanması gerektiği ve uygulamada nasıl uygulanacağı meselesi ise tartışmalara açıktır.

Giderek dijitalleşen dünya ile birlikte veriler ve elbette sağlık verileri de dijitalleşmektedir. Sağlık verilerinin dijitalleşmesi, bir yönüyle sağlık hizmet sunumunun etkin bir şekilde yürütülmesi bakımından avantajlar sağlarken diğer yandan bu verilerin dolaşımının ve elde edilebilirliğinin artması ise birtakım riskleri beraberinde getirmektedir. Dolayısıyla kişisel sağlık verilerinin korunması hususu bu kapsamda giderek önem kazanmaktadır. Bahse konu bu koruma ise bilişim alanındaki gelişmeler ile hukuki düzenlemeler yoluyla sağlanmaktadır. Kişisel sağlık verilerinin işlenmesine ilişkin şartların da bu koruma düşüncesi ile uygulanması gerekmektedir. Bu doğrultuda Avrupa Birliği genelinde hem bireylerin sağlık verilerinin kontrolünün daha etkin bir şekilde sağlanabilmesi hem de sağlık verilerinin tüm potansiyelini kullanmak amacıyla Avrupa Sağlık Veri Alanı oluşturulmasına ilişkin teklif sunulmuştur. Yine bu oluşum kapsamında dijital sağlık verileri için bu alana özgü otoriteler kurulması öngörülmüştür. Söz konusu örnekte olduğu üzere, Türkiye'de de dijital sağlık verilerine ilişkin otoriteler kurulması yoluyla hem kişisel sağlık verilerinin işlenmesinin işleyişini denetlemek hem de bireylerin mahremiyetlerini zedelemeden bu verilerden en yüksek verimi alabilmenin mümkün olduğu düşüncesini ileri sürmekteyiz.

Anahtar kelimeler: Dijital Sağlık Verileri, Kişisel Sağlık Verileri, Kişisel Sağlık Verilerinin Korunması, Özel Nitelikli Kişisel Veriler, Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları.

EVALUATION OF THE AMENDMENTS ON SPECIAL CATEGORIES OF DATA WITHIN THE SCOPE OF KVKK IN TERMS OF PERSONAL HEALTH DATA

As a result of the amendments made to the Personal Data Protection Law (KVKK) in 2024, the scope of article 6 of the Law regarding the conditions for the processing of special categories of personal data has been significantly expanded. The justification for these amendments to the processing conditions of special categories of personal data is the harmonisation with the current requirements and the General Data Protection Regulation (GDPR). As a matter of fact, in accordance with article 9 of the GDPR regarding the processing conditions of special categories of personal data, the distinction in article 6 of the KVKK in terms of personal health data, which is subject to more strict processing conditions than other special categories of personal data, together with data relating to sexual life, has been abolished. In addition, the processing conditions in the GDPR have been added to the processing conditions of special categories of personal data, which are also regulated more restrictively than the GDPR. In terms of personal health data, the addition of the condition that "it is necessary for the protection of the life or physical integrity of the person who is unable to disclose his/her consent due to actual impossibility or whose consent is not legally valid, or for the protection of the life or physical integrity of himself/herself or of another person", which is one of mentioned conditions, is considerably accurate. As a matter of fact, it can be stated that the absence of this condition in the previous regulation caused a contradiction in terms of incidents related to the superior private interest of the person. On the other hand, it is open to dispute regarding the interpretation and application in practice of the requirements that "it is mandatory for the establishment, exercise

or protection of a right" and "it is mandatory for the fulfilment of legal obligations in the fields of employment, occupational health and safety, social security, social services and social assistance".

As the world is becoming increasingly digitalised, data and inevitably, health data are also becoming digitalised. While the digitalisation of health data provides advantages in terms of the effective execution of health service provision, on the other hand, the increase in the mobility and availability of this data brings along certain risks. Therefore, the protection of personal health data is becoming increasingly important in this context. This protection is provided through developments in the field of informatics and legal regulations. The conditions regarding the processing of personal health data should also be implemented with this protection in consideration. In this respect, a proposal has been submitted for the establishment of a European Health Data Area across the European Union in order to ensure more effective control of individuals' health data and to utilise the full potential of health data. Also, within the scope of this formation, it is foreseen to establish authorities specific to this field for digital health data. As in the mentioned example, we suggest that by establishing authorities for digital health data in Turkey, it is possible both to monitor the functioning of the processing of personal health data and to obtain the highest efficiency from these data without damaging the privacy of individuals.

Keywords: Digital Health Data, Personal Health Data, Protection of Personal Health Data, Special Categories of Personal Data, Processing Rules of Special Categories of Personal Data.

ROBOTİK CERRAHİDE MEYDANA GELEN HATALARDA HEKİMİN CEZA SORUMLULUĞU

Doç. Dr. Muhammed DEMİREL
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Muhakemesi ABD
ORCID ID: 0000-0001-9162-1459
demirelm@istanbul.edu.tr

Yaşadığımız dijital çağda ameliyatlarda robotik sistemler kullanılmaya başlamıştır. Böylece ameliyathanelerde robotik sistemlerin kapsamlı şekilde kullanılması birçok avantajı beraberinde getirmiştir. Nitekim robotik cihazlar, yüksek hassasiyetleri ile öne çıkar, büyük yaraların açılmasının önlenmesini sağlayarak hastanın daha hızlı iyileşmesini sağlayabilir ve nihayet genel anlamda tedavi kalitesini artırabilir. Bununla birlikte ameliyathanelerde yüksek teknoloji içeren bu cihazların kullanımı yeni risklere ve zararlara yol açabilir. Bu durumda hekimlerin taksirle yaralama ya da taksirle öldürme suçlarından dolayı sorumluluğu gündeme gelebilir. Örneğin henüz yeterince test edilmemiş bir yöntem seçilmiş olabilir. Yetki olmaksızın robot destekli bir müdahale gerçekleştirilmiş olabilir. Mevcut cihazlar eksik kontrol edilmiş olabilir. Bazen mevcut cihazlarla robotik destekli bir müdahalenin gerçekleştirilmemiş olması sorumluluğu beraberinde getirebilir. Bu tebliğde farklı ihtimaller üzerinden tüm bu hususlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Robotik Operasyon, Dijitalleşme, Robotik Sistemler, Tıbbi Müdahale, Taksirle Öldürme, Taksirle Yaralama.

THE CRIMINAL LIABILITY OF THE DOCTOR IN ERRORS OCCURRING IN ROBOTIC SURGERY

In the digital age in which we live, robotic systems have begun to be used in surgery. Thus, the widespread use of robotic systems in operating theatres has brought many benefits. The robotic devices are characterised by their high precision, they can prevent the tearing of large wounds, thus enabling the patient to recover more quickly and improving the quality of treatment in general. However, the use of these high-tech devices in operating theatres can lead to new risks. In this case, doctors can be held responsible for the criminal offences of negligent homicide or negligent injury. For example, a method may have been chosen that has not yet been sufficiently tested. A robot-assisted procedure may have been performed without authorisation. Existing equipment may have been incompletely controlled. Sometimes, not performing a robot-assisted intervention with the available devices may bring responsibility. In this paper we will try to clarify all these points through various possibilities.

Keywords: Robotic Operation, Digitalisation, Robotic Systems, Surgery, Negligent Homicide, Negligent Injury.

DİJİTALLEŞEN NÖROBİLİM IŞIĞINDA CEZA HUKUKUNUN YENİ SORUNLARI

Doç. Dr. Zafer İÇER
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Usul Hukuku ABD
ORCID ID: 0000-0002-2628-9055
zafericer@marmara.edu.tr

Dijitalleşen nörobilim, ceza hukuku alanında derin bir etki yaratmaya başlamıştır. Gelişen beyin görüntüleme teknolojileri ve yapay zeka temelli analizler, bireylerin suç işleme davranışlarının biyolojik temellerine dair yeni bulgular ortaya koymaktadır.

Bu bulgular, suç işleme iradesinin tamamen bireyin kontrolünde olup olmadığı konusunda hukukçuları ve filozofları yeniden düşünmeye sevk etmektedir. Beynin yapısı ve fonksiyonlarındaki bazı bozuklukların, bireylerin karar alma süreçlerine etkisi dikkate alındığında, cezai sorumluluk anlayışının köklü bir dönüşüm geçirebileceği öngörülebilmektedir.

Özgür irade ile cezai sorumluluk arasındaki geleneksel ilişki, dijital nörobilim ile birlikte sorgulanır hale gelmiştir. Beyindeki yapısal veya işlevsel bozukluklar, bazı durumlarda failin suç işleme kapasitesini etkileyebileceğinden, bu durum kişinin ceza hukuku sorumluluğunu hafifletip hafifletmeyeceği sorusunu ortaya çıkarmaktadır.

Ayrıca nörobilimsel verilerin ceza davalarında kullanılması, hukuki ve etik açıdan birçok tartışmayı beraberinde getirmektedir. Beyin görüntüleme sonuçlarının bir delil olarak mahkemelerde sunulması, sorumluluğun biyolojik bir zeminde ele alınmasını gerektirebilecektir.

Ancak bu tür delillerin güvenilirliği, yargıçların ve jüri üyelerinin bu tür karmaşık bilimsel bulguları nasıl değerlendireceği ve yanlış yorumlama riskleri, muhakeme süreci ve adaletin tesisi bakımından ciddi sorunlar yaratmaktadır. Aynı zamanda, bu verilerin suç öncesinde kullanılarak bireylerin potansiyel suçlu olarak sınıflandırılması tehlikesi, kişisel özgürlükler ve mahremiyetin daha hassas bir şekilde korunması gerekliliğini gündeme getirmektedir.

Buna ek olarak, yapay zeka destekli nörobilimsel analizlerin kullanımı, suçun önlenmesi ve rehabilitasyon süreçlerinde de devrim niteliğinde yenilikler sunmaktadır. Ancak bu teknolojilerin bireylerin hakları ve özgürlükleri ile çatışmadan kullanılması, hukuk sisteminin karşı karşıya kalacağı ikilemlerden biridir.

Sonuç olarak, dijitalleşen nörobilim ve ceza hukuku arasındaki etkileşim, bir yandan suçun ve cezai sorumluluğun yeniden tanımlanmasını gerektirirken, aynı zamanda insan hakları bağlamında dikkatli bir denge kurulmasını zorunlu kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Nörobilim, Ceza Hukuku.

NEW PROBLEMS OF CRIMINAL LAW IN CONSİDERATİON OF DIGITALIZED NEUROSCIENCE

Digitalized neuroscience has started to have a profound impact on the field of criminal law. Developing brain imaging technologies and artificial intelligence-based analyses reveal new findings on the biological basis of individuals' criminal behavior.

These findings lead jurists and philosophers to rethink whether the will to commit a crime is completely under the control of the individual. Considering the impact of certain disorders in the structure and functions of the brain on the decision-making processes of individuals, it can be predicted that the understanding of criminal responsibility may undergo a radical transformation.

Digital neuroscience has called into question the traditional relationship between free will and criminal responsibility.Since structural or functional disorders in the brain can, in some cases, affect the perpetrator's capacity to commit a crime, this raises the question of whether this situation should mitigate the person's criminal law responsibility.

Moreover, using neuroscientific data in criminal cases raises many legal and ethical debates.The presentation of brain imaging results as evidence in court may require a biological grounding of responsibility.

However, the reliability of such evidence, how judges and jurors evaluate such complex scientific findings, and risks of misinterpretation pose serious problems for the judicial process and the administration of justice.

At the same time, the danger that this data could be used pre-crime to classify individuals as potential criminals raises the need for more sensitive protection of personal freedoms and privacy.In addition, artificial intelligence-supported neuroscientific analysis offers revolutionary innovations in crime prevention and rehabilitation processes.

However, the use of these technologies without conflicting with the rights and freedoms of individuals is one of the dilemmas that the legal system will face. In conclusion, the interplay between digitalized neuroscience and criminal law requires a redefinition of crime and criminal responsibility, while at the same time requiring a careful balance in the context of human rights.

Keywords: Digitalisation, Neuroscience, Criminal Law.

SOSYAL MEDYADA UYUŞTURUCU MADDE KULLANIMINI ÖZENDİRME SUÇU

Doç. Dr. Kerim ÇAKIR
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalı
ORCID ID: 0000-0003-1821-9935
kerimcakir@marmara.edu.tr

Dijitalleşen dünyada insanların günlük hayatta vazgeçilmezi haline gelen sosyal medya, haber alma ve iletişim aracı olmanın yanı sıra bir etkileşim aracı haline de gelmiştir. İnsanlar birbirleriyle sosyal medya aracılığı ile haberleşmeye başlamış, hayatın merkezine internet ve sosyal medya girmiştir. Bu durum, hayatımızı kolaylaştırmakla birlikte internetin ve dolayısıyla sosyal medyanın suç işlenen bir alan haline gelmesi sonucunu doğurmuştur. Bu suçlardan biri de uyuşturucu madde kullanımını özendirme suçudur. Uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin sadece ticareti ve kullanılması değil, öncesinde bu tür maddelere ulaşmayı ve toplum sağlığından önce ferdin sağlığını koruma adına suçun işlenmesini en başından engelleyecek düzenlemelere ihtiyaç olduğu ortadadır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma" başlıklı 190`ıncı maddesinin 2'nci fıkrasına göre *"uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını alenen özendiren veya bu nitelikte yayın yapan kişi, beş yıldan on yıla kadar hapis ve bin günden onbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır."* Özendirme, *"kişiyi teşvik etmek, yönlendirmek, cesaretlendirmek"* anlamına gelmekte ve özendirme ile kişide uyuşturucu madde kullanımı konusunda bir istek uyanmaktadır. Kişi, ifade hürriyetinin sınırları dışında uyuşturucu madde kullanımını teşvik edici söz ve davranışlarda bulunduğu takdirde 190'ıncı madde uyarınca cezalandırılır. Kanun koyucunun özendirmenin aleni biçimde

olması gerektiğine işaret etmesi, bu fiilin sosyal medyada kolaylıkla işlenebildiğini göstermektedir. İnternetin etkileşimli bir ortama sahip olması, web 2.0 ile birlikte oluşturulan içeriğin sayısı belli ol(a)mayan kullanıcılara hızlıca ulaşması, bahse konu suçun icrasını kolaylaştırmaktadır. Bu sebeple konu sadece TCK'da değil, diğer özel ceza Kanun'larında da ele alınmıştır. Örneğin, 5651 sayılı Kanun'un 8`inci maddesinde, internet ortamında yapılan ve içeriği uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştıran yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılmasına ve/veya erişimin engellenmesine karar verilebilmektedir (m. 8-1/a-3).

Anahtar Kelimeler: Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde, Özendirme, Aleniyet, Yayın, Sosyal Medya.

CRIME OF ENCOURAGING THE USE OF NARCOTICS ON SOCIAL NETWORKS

Social media, which has become indispensable for people in daily life in the digitalizing world, has become a tool of interaction as well as a means of receiving news and communication. People started to communicate with each other through social media, and the internet and social media have become the center of life. Although this situation makes our lives easier, it has resulted in the internet and therefore social media becoming an area where crimes are committed. One of these crimes is the crime of encouraging drug use. It is obvious that there is a need for regulations that will prevent not only the trade and use of narcotic or stimulant substances, but also the access to such substances and the commission of the crime in the first place, in order to protect the health of the individual before public health.

According to the 2nd paragraph of the 190th article of the Turkish Penal Code No. 5237, titled "Facilitation of drug or drug use", "anyone who publicly encourages drug or drug use or publishes in this quality shall be sentenced to five letters in prison for ten years and one thousand days to ten thousand days shall be punished with a judicial fine." Encouragement means "encouraging, directing, encouraging the person" and with encouragement, a desire to use drugs arises in the person. If a person uses words and behaviors that encourage drug use outside the limits of freedom of expression, he will be punished in accordance with article 190. The fact that the legislator points out that the encouragement must be public shows that this act can be easily committed on social media. The fact that the Internet has an interactive environment and that the content created with web 2.0 reaches an unknown number of users quickly makes it easier to carry out the crime in question. For this reason, the issue is addressed not only in the TPC but also in other

special criminal laws. For example, in Article 8 of Law No. 5651, it may be decided to remove content and/or block access to publications made on the internet whose content facilitates the use of drugs or stimulants. (Article 8-1/a-3).

Keywords: Narcotics or Psychotropic Substances, Encouragement, Publicity, Publication, Social Media.

UZAKTAN SAĞLIK HİZMETLERİNİN SUNUMUNUN REGÜLASYONU: TEKNİK VE İDARİ YÜKÜMLÜLÜKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Mehmet Bedii KAYA
İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Bilişim ve Teknoloji Hukuku ABD
ORCID ID: 0000-0001-5256-9854
mehmet@mbkaya.com

Teknolojinin yaygınlaşması, bilhassa akıllı telefonlar aracılığıyla yüksek çözünürlüklü görüntü ve ses iletiminin pratik hale gelmesiyle birlikte bir sağlık kuruluşuna fiziksel olarak gitmeye gerek olmaksızın teknik olarak elverdiği ölçüde muayene yapılmasına, kişinin tıbbî gözlem, izlem ve takibi ile değerlendirmesine; teşhis edilmiş hastalıkları kontrol edilmesine, tıbbî danışmanlık verilmesine, konsültasyon veya ikincil görüş talep edilmesine imkan tanımıştır. Teknoloji araçları kullanarak hastalıkların uzaktan yönetimi ve takibi için kişinin kan şekeri ve kan basıncı gibi klinik parametrelerin de değerlendirilmesi, izlenmesi, tedavi ve ilaç yönetimi sağlanması mümkündür. Keza, bu yöntemlerle girişimsel veya cerrahi operasyon hizmetlerinin dahi sunulması mümkündür. Hastaların, sağlık kuruluşlarına fiziksel olarak gitmesine gerek olmaması, hem hastaların sağlığının korunmasını sağlamakta hem de sağlık hizmetlerinin sunumunda tasarruf sağlamaktadır. Tüm bu avantajlarına karşın, uzaktan sağlık hizmetlerinin sunumu yoğun bir kişisel veri işleme süreci içerdiği için kendine özgü sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Siber güvenlik açısından da bu tür teknolojik yöntemler önemli riskleri bünyesinde barındırmaktadır. Teknolojik araçlarla uzaktan hizmet sunulmasının düzenlenmesi beraberinde bir yöntem sorununu da getirmektedir. Alanın

katı şekilde düzenlenmesi yeniliği kısıtlayıp etkin şekilde hizmet sunumuna halel getirebilmektedir. Tamamen serbest bırakılması ise hasta mahremiyeti başta olmak üzere sağlık hizmetlerinin sunumu açısından ciddi riskler ortaya çıkarabilecektir. Bu çalışma kapsamında, uzaktan sağlık hizmetlerinin sunumunun nasıl düzenlendiği, düzenlemenin yöntem ve kapsamı, hizmet sunuculara ve hastalara hangi hak ve yükümlülükler getirdiği ele alınacak ve mevcut teknik ve idari uyum gerekliliklerinin yerindeliği değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Uzak, Sağlık, Teletıp, Regülasyon, Mahremiyet, Güvenlik

THE REGULATION OF THE TELEMEDICINE SERVICES: AN ASSESSMENT OF TECHNICAL AND ADMINISTRATIVE OBLIGATIONS

The extensive adoption of technology, particularly the implementation of high-resolution video and audio transmission through smartphones, has enabled the execution of examinations, medical observations, monitoring, and evaluations of individuals, the assessment of diagnosed conditions, the provision of medical consultations, and the solicitation of secondary opinions, all achievable without the necessity of a physical visit to a healthcare facility. Technological technologies enable the assessment and monitoring of clinical parameters, such as blood sugar and blood pressure, as well as the management of treatment and medicines for remote illness management. In a similar vein, these approaches can facilitate interventional or surgical procedures. The absence of a requirement for people to physically attend healthcare facilities safeguards their health and results in cost savings in the delivery of health services. Notwithstanding these benefits, the provision of remote healthcare services presents distinct challenges due to the heavy processing of personal data involved. In the realm of cybersecurity, these technical methods present considerable risks. Regulating the delivery of distant services via technical methods presents a methodological challenge. Stringent regulation of the sector may hinder innovation and compromise efficient service delivery. On the contrary, allowing unrestricted access may jeopardise the delivery of health services, particularly concerning privacy of patients. This study will evaluate the regulatory framework of remote healthcare services, including the methods and extent of regulation, the rights and obligations of service providers and patients, and the suitability of existing technical and administrative compliance requirements.

Keywords: Remote, Health, Telemedicine, Regulation, Privacy, Security

DİJİTALLEŞEN SAĞLIK EKOSİSTEMİ: KAMU HİZMETİNDE VE KOLLUK FAALİYETLERİNDE YENİ PARADİGMALAR

Doç. Dr. Ömer Faruk EROL
İbn Haldun Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku ABD
ORCID ID: 0000-0002-7595-8972
omer.erol@ihu.edu.tr

Sağlık ekosisteminde dijitalleşmenin getirdiği yenilikler, yapay zeka ve büyük veri teknolojilerinin sağlık hizmetlerine entegrasyonuyla hız kazanmıştır. Bu süreçte, sağlık verilerinin dijitalleşmesi, vatandaşların sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştırmış, ancak aynı zamanda ciddi hukuki ve etik sorunları da beraberinde getirmiştir. Örneğin, e-Nabız ve HES gibi uygulamalar, kişisel sağlık verilerinin daha erişilebilir hale gelmesini sağlamış, fakat bu verilerin korunması, mahremiyetin ihlali ve birey haklarına müdahale riski doğmuştur. Dijital sağlık hizmetleri, kamu hizmeti sunumunu hızlandırmış ve daha erişilebilir hale getirmiştir. Özellikle e-Nabız gibi uygulamalar sayesinde bireyler, kendi sağlık kayıtlarına online olarak erişebilmekte, bu da sağlık hizmetlerinin hızını ve verimliliğini artırmaktadır. Ancak, bu verilerin dijital ortamda tutulması, kişisel bilgilerin korunması ve gizliliğin sağlanması açısından riskler yaratmaktadır. Kolluk faaliyetlerinde ise, bu dijitalleşme süreci önleyici ve öngörücü kolluk uygulamalarını artırmıştır. Yapay zeka destekli dijital sağlık araçları, kamu düzenini koruma amacıyla kullanıldığında, kişilerin belirli faaliyetlerden yasaklanması ya da belirli sağlık önlemlerine zorlanması gibi sonuçlar ortaya çıkabilecektir. Özellikle aşı zorunluluğu ve sağlık takibi gibi konularda, dijital verilerin kullanımı, toplumsal kontrol mekanizmalarını güçlendirebilecek niteliktedir. Bu durum, bireylerin

temel hak ve özgürlüklerinin ne ölçüde sınırlandırılabileceği sorusunu gündeme getirmektedir. Dolayısıyla dijital sağlık uygulamaları, bireylerin sağlık bilgilerini paylaşmalarını zorunlu kılabilmekte ve bu da bireysel özgürlükler üzerinde baskı oluşturabilmektedir. Özellikle aşı zorunluluğu ve dijital sağlık verilerinin paylaşımı gibi konular, bireylerin mahremiyet haklarıyla kamu sağlığı arasındaki dengeyi yeniden tanımlamaktadır. Gelecekte, sağlık verilerinin dijitalleşmesi ve buna dayalı kısıtlamalar, özgürlüklerin ne derece korunabileceği konusunda yeni tartışmalara yol açacaktır. Çalışma kapsamında, dijital sağlık ekosisteminde kişisel verilerin korunması, hukuki denetim kapasitesinin geliştirilmesi ve ölçülülük ilkesinin sağlanmasının önemi vurgulanmaktadır. İdarenin ve idari yargının dijitalleşme sürecindeki rolü sorgulanmakta, birey hakları ile kamu yararı arasındaki dengenin nasıl korunacağı tartışılmaktadır. Dijital sağlık verilerinin kullanımının kamu sağlığına katkısı göz ardı edilmemekle birlikte, bireysel hakların korunması noktasında yeni ilkesel yaklaşımlara ve denetim mekanizmalarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Sağlık, Kamu Hizmeti, Kolluk Faaliyetleri, Kişisel Verilerin Korunması, Yapay Zeka.

DIGITALIZING HEALTH ECOSYSTEM: NEW PARADIGMS IN PUBLIC SERVICE AND LAW ENFORCEMENT

The innovations brought by digitalisation in the healthcare ecosystem have accelerated with the integration of artificial intelligence and big data technologies into healthcare services. In this process, digitalisation of health data has facilitated citizens' access to healthcare services, but has also brought serious legal and ethical issues. For example, applications such as e-Nabız and HES have made personal health data more accessible, but there is a risk of protection of this data, violation of privacy and interference with individual rights. Digital healthcare services have accelerated public service delivery and made it more accessible. Especially through applications such as e-Nabız, individuals can access their health records online, which increases the speed and efficiency of health services. However, keeping these data in digital environment creates risks in terms of protecting personal information and ensuring confidentiality. In law enforcement activities, this digitalisation process has increased preventive and predictive law enforcement practices. When artificial intelligence-supported digital health tools are used for the purpose of protecting public order, consequences such as banning people from certain activities or forcing them to take certain health measures may arise. The use of digital data, especially in issues such as mandatory vaccination and health monitoring, may strengthen social control mechanisms. This raises the question of the extent to which individuals' fundamental rights and freedoms can be restricted. Therefore, digital health applications may require individuals to share their health information, which may put pressure on individual freedoms. In particular, issues such as mandatory vaccination and the sharing of digital health data redefine the balance between the privacy rights of individuals and public health. In the future,

the digitalisation of health data and related restrictions will lead to new debates on the extent to which freedoms can be protected. Within the scope of the study, the importance of protecting personal data in the digital health ecosystem, improving the capacity of legal supervision and ensuring the principle of proportionality is emphasised. The role of the administration and administrative judiciary in the digitalisation process is questioned, and how to maintain the balance between individual rights and public interest is discussed. Although the contribution of the use of digital health data to public health is not ignored, new principled approaches and control mechanisms are needed to protect individual rights.

Keywords: Digital Health, Public Service, Law Enforcement Activities, Personal Data Protection, Artificial Intelligence.

KLASİK KAMU HİZMETİ İLKELERİ IŞIĞINDA SAĞLIK HİZMETİNDEKİ DİJİTAL BİLGİ SİSTEMLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Hulüsi Alphan DİNÇKOL
Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku ABD
ORCID ID: 0000-0001-5698-4449
alphan.dinckol@ozyegin.edu.tr

Birçok faaliyet alanında etkin olarak kullanılan dijital bilgi sistemleri, sağlık hizmetlerinde de varlıklarını göstermeye başlamıştır. Özellikle sağlık hakkının sağlanması bakımından yükümlülükleri göz önüne alındığında, Devletin dijitalleşmenin gerisinde kalmaması gereği ortaya çıkmaktadır. Sağlık alanındaki güncel gelişmeler, dijital sistem ve yöntemlerin kullanılması ile tanı, teşhis, tedavi ve eğitimsel uygulama süreçlerinin iyileştirilmesi ve detaylandırılması kapsamında ilerlemeye devam etmektedir. Sağlık hukukunda dijitalleşme kaçınılmaz olarak bireylerin sağlık hizmetlerine erişimi, hasta hakları, sağlık çalışanlarının sorumlulukları ve sağlık hizmetlerinin düzenlenmesi gibi konuları doğrudan etkileyerek değiştirecektir. Son yıllarda birçok dijital bilgi sisteminin kurulması, sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliği ve teknolojik adaptasyonunu yönünde büyük adımların atılmasını sağlamıştır. Hastane randevu sistemleri, ilaçlara ulaşım ve raporlama sistemleri, kişisel verileri koruyarak kayıtlı hasta geçmişi sayesinde doktorların teşhis ve karar süreçlerine yardımcı olan sistemler ile bölgesel sağlık hizmetinde hızlı müdahaleyi sağlayan sistemlerin günümüzde çeşitlenerek arttığı görülmektedir. Ancak bu sistemlerin işletilmesi sırasında ortaya çıkan sorunlarda sisteme ait yapay zekâ, idarenin sorumluluğunun kapsamını doğal olarak etkileyecektir. Bu doğrultuda sağlık kamu hizmetini yerine getirirken kullanılacak di-

jital bilgi sistemlerinin kamu hizmetinin klasik ilkelerine bağlılığı kapsamında incelemesi, hizmetin gereği gibi yerine getirilmesi için yapılacak denetim bakımından önemlidir. Zira sağlık hizmetinin gereği gibi yerine getirilmemesi ya da yerine hiç getirilmemesi durumunda ortaya çıkacak sorumluluğun tespiti adına da hizmet ilkelerine bağlı kalınması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Hizmeti İlkeleri, Yapay Zekâ, Bilgi Sistemi, Sağlık Hizmeti, İdarenin Sorumluluğu.

DIGITAL INFORMATION SYSTEMS IN HEALTH CARE IN THE LIGHT OF CLASSICAL PUBLIC SERVICE PRINCIPLES

Digital information systems used effectively in many areas of activity, have begun to make their presence signally in healthcare services. Considering its obligations, especially in terms of ensuring the right to health, it becomes clear that the State should not stay behind digitalization. Current developments in the field of health continue to progress within the scope of improving and detailing the diagnosis, prognosis, treatment and educational application processes with the use of digital systems and methods. Digitalization in health law will inevitably change issues such as individuals' access to health services, patient rights, responsibilities of health professionals and the regulation of health services by directly affecting them. The establishment of many digital information systems in recent years has enabled great steps to be taken towards the sustainability and technological adaptation of health services. Hospital appointment systems, access to medicines and reporting systems, systems that help doctors in their diagnosis and decision-making processes by protecting personal data and recorded patient history and systems that provide rapid intervention in regional health services are increasingly diversified today. However, in case of problems that arise during the operation of these systems, the artificial intelligence of the system will naturally affect the scope of the administration's responsibility. In this context, the examination of digital information systems to be used in the provision of public health services within the scope of adherence to the classical principles of public service is important in terms of the audit to be carried out to ensure that the service is properly provided. Because it will be necessary to adhere to the service principles to determine the liability that will arise

in case the health service is not provided as required or is not provided at all.

Keywords: Principles of the Public Service, Artificial Intelligence, Information System, Health Service, Responsibility of the Administration.